

FRANCESC-MARC ÁLVARO

«La CUP rep nous votants no per anticapitalista ni per la revolució»

Els 127 dies que van canviar Catalunya. Així anomena el periodista Francesc-Marc Álvaro (Vilanova i la Geltrú, 1967) el període de temps que separen les eleccions municipals del 24M de les catalanes del 27S. Els analitza, a través del gènere del dietari, en el seu nou llibre 'Per què hem guanyat' (Comanegra, 2015). Una victòria que, lamenta, el mateix sobiranisme ha afeblit després.

*Entrevista de Nicolas Tomás
Fotografies de Jordi Play*

En el llibre ho formula sense interrogant. M'agradaria posar-l'hi: hem guanyat?

—És un dietari que va de les eleccions municipals a les catalanes. I el 27S el sobiranisme va guanyar, tot i que la victòria va ser ajustada. La primera cosa que cal dir és que vam guanyar, però ajustadament. A partir d'aquí, com va ser ajustada, s'han produït una sèrie de circumstàncies. Tampoc es pot dir que vam perdre. Quan tens la majoria parlamentària no has perdut.

—Potser és poc prudent dir que ja hem guanyat.

—Dic "per què hem guanyat", no "ja hem guanyat". Després una victòria tu la pots reforçar o la pots afeblir. El llibre acaba el 28S i és el que hi ha. Ara, si tu em preguntes el que ha passat després, jo et diré que el mateix sobiranisme ha tendit a afeblir aquesta victòria. Les decisions que ha pres el sobiranisme, i la manera com s'ha portat tot, afebleixen aquesta victòria. Això és el que tenim.

—La pèrdua de l'ajuntament de la capital del país, va ser un cop dur?

—El fet que Barcelona no sigui governada per un partit sobiranista no ajuda al procés. Dit això, i per afeblir complexitat, Xavier Trias no era ben bé

un sobiranista. Formava part d'un partit sobiranista, però des d'un punt de vista personal no ho ha assumit mai d'una manera molt clara. Per a Convergència, que sí que era sobiranista, era una eina a jugar en aquest procés. En canvi, per a Ada Colau, amb independència que votés Sí-Sí, no és una prioritat fer jugar

Barcelona en el procés sobiranista. Té altres prioritats.

—En el llibre, però, diu que Trias, en el cas d'haver quedat en primera posició, hauria pactat amb els socialistes.

—Si Trias hagués quedat primer, hauria intentat un govern amb els socialistes i amb els republicans, a tres bandes. Això és el que em constava, sí.

—Llavors, també hauria tingut unes repercussions per a l'anomenat procés...

—Em preguntes per una cosa molt ucrònica. Hi hauria hagut un govern en què haguessin cohabitat sobiranistes i no sobiranistes. Exactament com ara quan ens diuen que a la formació de la senyora Colau hi ha sobiranistes i no sobiranistes.

—I n'hi ha, de sobiranistes, a Barcelona en Comú?

—Jo no he pas de dubtar quan em diuen que hi ha uns regidors que són favorables a la independència i uns que no. No necessàriament he de dubtar de la veritat d'aquesta afirmació.

—En certa manera el sobiranisme té més paciència amb Barcelona en Comú que amb Unió?

—Això per descomptat. Hi ha un apriorisme segons el qual determinat

→ món sobiranista pensa que cal fer molts gestos cap a l'esquerra i gairebé cap gest cap a la dreta. Aquest és un error d'anàlisi. Cal fer gestos amb tothom, perquè el sobiranisme necessita créixer per totes bandes. No es pot demonitzar ningú.

—No ha sabut o no ha volgut captar el vot de la dreta?

—No ho sé. Ho plantejo d'una altra manera: s'ha fixat molt la idea, suposo que arran del protagonisme de la CUP, que el sobiranisme ha de fer molts gestos cap a l'esquerra. I s'oblida que el sobiranisme, quan ha crescut, ha crescut pel carrer central. El que li ha donat musculatura és gent que votava CiU i PSC que s'ha fet independentista. A l'esquerra extrema hi ha els centímetres quadrats que hi ha i molta gent jugant-hi. Per què no es pensa en els 100.000 votants d'Unió? No s'hi pot renunciar. Són susceptibles d'engreixar el carrer central.

—Què va suposar per al procés la implosió de Convergència i Unió?

—La separació era un fet previst que el que fa el procés és accelerar-lo. És l'expressió d'un món que està canviant. Si la direcció d'Unió hagués fet una lectura diferent, potser no s'hauria arribat a aquest trencament. Però la lectura que va fer és que hi havia un mercat de catalanisme no independentista. Després s'ha vist que aquest mercat existeix però és molt limitat. Simplement va produir-se perquè les contradiccions van arribar a ser insalvables.

—Després d'aquesta implosió agafa importància una figura: Neus Munté.

—No és que Neus Munté surti de la implosió de la federació...

—No vull dir que hi hagi una relació causa-efecte, però sí que adopta un nou protagonisme.

—La federació es trenca i el món de Convergència, també en paral·lel, es va reconfigurant. D'aquesta reconfiguració apareixen cares que agafen més protagonisme. Una d'elles és Neus Munté. Però no establiria nexes. Neix més de la necessitat per part de Mas de donar una imatge d'un Govern que posa una agenda de determinats temes per davant d'altres.

—Però està cridada a ser algú important? Hi ha qui fins i tot l'ha feta presidenta després del 27S.

—En aquest moment hi ha molta gent que vol tenir un paper important a Convergència o com s'acabi dient l'espai

de Convergència. Hi ha Neus Munté i n'hi ha d'altres.

—Acusa el conseller Germà Gordó de buscar-se una sortida a Madrid si tot això fracassa.

—No, jo no acuso ningú en el llibre...

—No sé si acusar, però sí que revela que s'han produït aquests moviments.

—Només constato que hi ha gent que s'ha mogut, que davant del panorama ha buscat la seva carrera o la seva projecció en un altre sentit. No acuso: simplement relato certes coses. Hi ha gent que ha mantingut contactes preveient que el procés no sortiria prou bé. També penso que a vegades la gent no sap molt bé si el que fa ho fa perquè no veu el que ha de venir o perquè no vol que vingui el que ha de venir.

—És una llosa per al procés el cas Pujol?

—Els seus danys estan circumscrits a l'univers convergent. No podem negar que afecta. Però d'una manera controlada. Madrid potser esperava que el cas frenés en sec el procés, i això no s'ha donat. Ha generat turbulències, malestar i moltes històries, però no ha aturat ni condicionat la dinàmica del procés. No s'ha deixat de fer res pel cas Pujol.

—S'ha destruït el pujolisme diquem-ne sociològic?

—El que tu dius pujolisme sociològic fa molts anys que s'està transformant en una altra cosa, perquè té un component generacional que fa que la seva pervivència sigui obsolet. El pujolisme va

ser una interpretació de la realitat, que va durar molts anys i va tenir seguidors. Però després la vida continua amb nous referents i paradigmes.

—També hi ha una part que ve del maragallisme.

—A Junts pel Sí hi ha gent que havia estat en l'univers pujolista i gent que havia estat en l'univers maragallista, i que han anat a parar a un nou univers que no és ni pujolista ni maragallista. És una altra cosa, una cosa nova. Potser no s'ha aprofitat prou aquest instrument que es diu Junts pel Sí. Jo ho hauria vist amb interès.

—Parla de les eleccions espanyoles?

—Clar. S'ha desapropiat l'oportunitat de continuar-ho. La força que tenia Junts pel Sí és que transcendia les cultures polítiques de Convergència i Esquerra per crear-ne una de nova. I això ho hem limitat a uns comicis i a un temps. A la gent que no és molt de partit –la majoria– ara se'ls transmet que no s'ha anat junts perquè no va acabar d'anar bé.

—Parla d'odi i mania cap a Mas.

—Hi ha una animadversió que jo crec que és prepolítica. És legítim que políticament hi hagi sectors que no estiguin amb Mas, forma part de la vida. Però hi ha pulsions prepolítiques estranyes que travessen el procés i que fan que el que podria ser fàcil –l'entesa entre àmbits– sigui complicat.

—Però Mas és imprescindible?

—Aquí no hi ha ningú imprescindible. La pregunta és legítima, però no ens

serveix per entendre el problema. Mas representa uns sectors que entren al projecte de la independència justament perquè Mas el fa creïble, el fa seu per a aquests sectors. Simplement és el referent de molts nous sobiranistes que veuen en ell la figura que permet imaginar una independència a la qual sumar-s'hi. Fins ara això no ho ha donat ningú més que ell. Si no hi ha Mas, ha d'haver-hi algú que el substitueixi com a referent.

—També pot passar a l'inrevés, que molts que podrien sumar-s'hi no ho fan perquè hi és ell.

—Això és el que s'ha dit més durant aquests mesos. Per això fins i tot Mas no va ser el cap de llista de Junts pel Sí. Jo sempre he dit: i quants deixarien de votar-los si Mas marxa?

—La de no encapçalar la llista no va ser una decisió més aviat cosmètica?

—Fos el que fos, va ser bàsicament sota aquest *frame*. En tot cas: quants no van votar perquè no hi havia Mas al capdavant? Mas és el referent d'una part important de neosobiranistes. Han d'entendre que la seva presència assegura l'èxit del procés. Mas és la ròtula entre la idea de la independència i uns sectors que s'han convertit fa poc. Si decidim que Mas fa nosa, farem un mal negoci.

—Llavors no entén la posició de la CUP.

—La CUP no és la qüestió. La qüestió és per què hi ha molta gent que, sense ser habitual de la CUP, va donar-li el vot. La CUP rep votants nous no pas per anticapitalista ni per la revolució. Els rep perquè controlin "l'autenticitat del procés" i perquè estan en contra de retallades i corrupció. No és un vot que li compri la seva agenda original. La meua pregunta no va adreçada a la CUP, sinó a la societat catalana. Caldria que els qui van votar la CUP sense ser cupaires s'interroguessin sobre si la seva decisió ha posat obstacles o facilitats al procés.

La CUP ha crescut molt, però el carrer central continua sent un altre. Això dóna a la CUP la capacitat per fer determinades coses, però no per vetar el candidat

del carrer central, que és el que han fet. Lamento que Junts pel Sí acceptés la lògica del veto.

—Junts pel Sí no està negociant bé?

—No. Amb tot el respecte pels negociadors, jo no hauria entrat en les dinàmiques en què es va entrar a partir del 28S. Per exemple, van pensar que, aprovant la moció del 9 de novembre, la gent de la CUP s'estovaria. Això és no conèixer la CUP, és no saber que ells no responen a aquest tipus de contraprestacions. Aquell moviment va ser un autogol al propi sobiranisme.

—Aquesta situació d'estancament es podria haver evitat?

—En el moment en què els números són els que són, el resultat diabòlic ens aboca a una situació molt complicada. Hem d'anar a abans de les eleccions. La campanya de Junts pel Sí va caminar sobre una gran il·lusió, i això és bo, però va tenir un gran error: no demanar prou el vot útil. Venien a dir "és igual el que voteu mentre voteu sobiranista". No: haurien de subratllar que aquesta empresa demanava concentrar el vot en el centre. Estem pagant les conseqüències d'aquell error.

—La pregunta se la fa molta gent aquests últims dies, setmanes, però segurament vostè té més informació: això acabarà amb Mas o amb març?

—Si m'ho haguéssis preguntat fa uns dies, t'hagués dit que anàvem segur a eleccions. Ara no ho sé. El resultat del 20D pot influir més en la CUP del que admet. També pot sortir una solució inesperada que ningú ha posat encara sobre la taula. Les eleccions ningú les vol. Ni Junts pel Sí ni la CUP. Només Ciutadans.

Les negociacions han erosionat la victòria ajustada, la majoria parlamentària, la imatge de Mas i l'expectativa del procés. Ara ja hi ha una erosió evident arran de no haver fet molt ràpid el que crec que s'hauria d'haver fet: una investidura, un govern i posar-se a treballar. Com que això s'ha deixat podrir, ara la victòria ajustada sembla més una derrota. •

El Temps

Nova maqueta

Nous opinants

Nou format

Nou Temps

Ja al teu quiosc

Per fer-te
subscriber entra a
www.eltemps.cat
escriu-nos a
[subscripcions@
eltemps.cat](mailto:subscripcions@eltemps.cat)
o telefona al
902131025.

Us atendrem de
9.00 a 14.00 hores